

Programsensorrappport, Bachelorprogrammet i Politisk Økonomi 2018

Jo Thori Lind
Januar, 2019

1) Bakgrunn

Denne rapporten er programsensors rapport for bachelorprogrammet i politisk økonomi ved UiB året 2018. Etter samråd med programleder Rune Jansen Hagen har jeg valgt å konsentrere meg om oppbygningen og kurstilfanget slik det er presentert på programmets nettsider i år. Bakgrunnen for det er at dette er et nytt program hvor vi tror det kan være nyttig å se på om oppbygningen er hensiktsmessig. Jeg vil først ta for meg programmet som helhet før jeg ser nærmere på de tre emnene som tilbys spesielt til programmets studenter. De emnene som er hentet fra instituttene mer generelt skal også tilpasses studenter på andre programmer, så jeg har valgt å ikke gå inn i detaljer om dem.

2) Programmet som helhet

Studieprogrammet i politisk økonomi trekker på kurs fra Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap og Institutt for økonomi i tillegg til at det tilbys tre 10sp kurs spesielt tilpasset programmet (hvor riktignok et også er åpent for andre studenter). Totalt er det 70 sp samfunnsøkonomi, 30 sp statsvitenskap og 30 sp fellesemner. I tillegg kommer 30 sp frie emner, 10 sp ex phil og en bacheloroppgave på 10 sp. Dette gir en viss overvekt mot samfunnsøkonomi. Alle metodekursene er lagt under samfunnsøkonomi. Videre er kravet for å kvalifisere seg til opptak til de fleste masterprogrammene i samfunnsøkonomi både nasjonalt og internasjonalt basert på et ganske omfattende obligatorisk bachelor-opplegg, så jeg tror dette ikke kan unngås. Sannsynligvis er også vektingen hensiktsmessig.

Men det er en ulempe at de som ønsker å kvalifisere seg til masterprogrammet i administrasjon må bruke deler av sine valgfrie emner til å kvalifisere seg. Dette legger begrensinger på utveksling og muligheten til å forfølge egne interesser. Man kunne se for seg en ordning hvor noen av de obligatoriske økonomi-emnene kunne erstattes av de obligatoriske AORG104 og MET102. Dette ville sannsynligvis gå på bekostning av kvalifikasjon for masterprogrammet i samfunnsøkonomi.

Det virker ellers på meg som det er en hensiktsmessig oppbygning av programmet. Siden studentene skal få en innføring i to forholdsvis ulike fag blir en ganske stor del av programmet

brukt på å legge på plass teorigrunnlag, delvis på bekostning av anvendelser. Men dette gjør studentene godt skodd på to fagfelt, som bør være attraktivt i arbeidsmarkedet.

3) Programspesifikke emner

Det er tre emner som tilbys spesielt for studentene på bachelorprogrammet i politisk økonomi, POLECON100 – Innføring i politisk økonomi, POLECON200 – Regulering og politikk og ECON225 – Politisk økonomi - økonomiske perspektiver. Det siste emnet er åpent for studenter fra andre programmer, men er så nært knyttet til programmet i politisk økonomi at jeg ser på det som et program-emne. Til tross for en tverrfaglig innretning heller det første noe mer mot administrasjon mens de to siste heller mot økonomi. Jeg skal forsøke å ta for meg hvert av emnene.

POLECON100 er et innføringsemne som tilbys i første semester. Formålet er å gi en innføring i politisk økonomi. Min lesning av pensumlisten er at det er sterkere fokus på den statsvitenskapelige inngangen til politisk økonomi enn en mer økonomisk-orientert inngang. I tillegg til en innføringsbok om samfunnsvitenskap (Balsvik og Solli) er det tre bøker skrevet av statsvitere. Dette veies noe opp med et par artikler fra økonomifaget. Lærekreftene er også så vidt jeg kan se utelukkende trukket fra Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap. Studenten møter i første semester to emner som er rene økonomi-kurs, og det er derfor naturlig at de også får en god dose statsvitenskapelig stoff. Men siden kurset er spesielt innrettet mot programmet i politisk økonomi tror jeg det kunne være nyttig for studentene å også bli mer direkte eksponert for en klarer økonomisk tolkning av politisk økonomi, dvs. en slags forsmak på ECON225. Siden studentene videre skal i gang med mange semestre med disiplinære emner tror jeg dette kan gi dem et bedre utgangspunkt for å se helheten i programmet de går gjennom. Organisatorisk vil det beste være å trekke på lærerkrefter fra begge instituttene som i størst mulig grad samarbeider om undervisning og utarbeidelse av pensumlister.

POLECON200 fokuserer på politisk regulering av markeder. Dette er et både svært interessant og relevant tema for et kurs på programmet. Mye av samspillet mellom politikk og økonomi dreier seg om spørsmål hvor politikere og byråkrater ønsker å påvirke økonomien og dens virkemåte. Reguleringer er da typisk virkemidlet. Men min lesning av pensumlista indikerer at det er sterk fokus på regulering av konkurranseforhold og markedsrett, men liten fokus på andre tematikker. Tematikker som ville vært interessante å se på er miljøpolitikk, organisering av velferdsstat, og omfordelingspolitikk. Med apparatet studentene har på dette stadiet kan også problemstillinger knyttet til skjevfordeling av nytte og kostnader ved tiltak som

miljøreguleringer eller internasjonal handelspolitikk, og hvordan dette spiller sammen med politiske prosesser som populisme, være interessante å analysere. Jamfør omtalen av POLECON100 kunne det også vært nyttig å trekke mer på lærerkrefter fra Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap for å få en bedre integrasjon av flere tradisjoner for å analysere problemstillingene.

ECON225 er en innføring i ny politisk økonomi. Helland og Sørensen's lærebok, som er pensum, bør gi en god innføring i å analysere politikk ved hjelp av et økonomisk modellapparat. Etter emnene studentene har vært gjennom på dette stadiet er det fint om komme til disse temaene. Artikkelpensumet gjør også at balansen mellom økonomiske og statsvitenskapelige tilnærminger blir forholdsvis god, selv om det nok er en viss overvekt mot økonomi. Så vidt jeg kan se er kurset ganske teoretisk. Jeg kunne ønsket meg litt mer empiri, men jeg er klar over at det ikke er lett å få til på en god måte med den metodebakgrunnen masterstudenter besitter.

4) Oppsummering

I sum synes jeg bachelorprogrammet i politisk økonomi er et god program. Det er fornuftig satt sammen, lærer studentene stoff som er interessant, viktig og relevant i arbeidslivet.

De punktene jeg kan anbefale å se på om det kan arbeides vider med er

- Balansering mellom statsvitenskap og økonomi
- Bedre muligheter for spesialisering mot mastergrad i administrasjon
- Nærmere samarbeid mellom fagmiljøene og instituttene på de enkelte kursene, særlig POLECON-kursene
- Økt fokus på gode empiriske studier